

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1982/60

Karar No : 1982/117

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber,1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a)bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar: Hasan Hüseyin Tulga ve Arkadaşları

O L A Y : 22.10.1979 günü, sanıklardan Hasan Hüseyin Tulga ve Mustafa Öner'in vergi dairesi veznedarının yanında bulunan fazla miktarda parayı, Ziraat Bankası'na götürmekte olacağı sırada onu soymayı kararlaştırdıkları, bu yolda planlar yaparak fikir birliğine vardıkları, olay günü yakınıcının taksi duragina gelerek 31-DU-520 plakalı arabasına binerek yola çıktıkları, daha sonra yakınıcıyı tehdit ederek araçtan indirdikleri, vasıtayı alarak olay yerinden kaçtıkları, yakınıcının durumu zabıtaya bildirmesi üzerine olaydan evvel soygun olacağı istihbaratını alan zabitanın olay yerinde gerekli tedbirleri alarak müteyakız durumu geçtikleri, bu arada çalıntı arabayla olay yerinde bulunan sanıkların şüpheli durumlarını bilen zabitanın bir ekiple vasitanın yanına yaklaştığı sırada, arabadan ve araba çivarından kimliği tesbit edilemeyen sanıklarca polisler ateş edildiği, polisler mukavemet göstererek kaçışma eylemlerini sürdürdükleri sırada vasıta içinde bulunan sanık Hasan Hüseyin Tulga'nın tabanca ve mermilerle yakalandığı, öteki sanıkların da daha sonra yakalandıkları, böylece sanıkların silahlı gasp, silahlı gaspa teşebbüs, zabıtaya silahla mukavemet ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranmak suçlarını işledikleri ileri sürülerek eylemlerine uyan T.C.Y'nin 479/2., 179/2-3., 479/2., 61., 258/2-3., 264/1., 6136 sayılı Yasa'nın 12/4-5. maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle İstenderun C.Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmıştır.

1- İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi, 20.3.1980 gününde, 1979/153-1980/33 sayı ile: Atılı suçların, yurt çapında cereyan eden olaylardan olduğu, sıkıyönetim ilanını gerektiren yaygın anarşik olaylar niteliğinde bulunduğu, sanıkların fiillerinin 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri kapsamına girdiği, davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

2- Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 23.7.1980 gününde, 1980/1105-456 sayı ile; sanıklara atılı suçların, siyasal ve ideolojik amaçla işlendiği yolunda dosyada herhangi bir kanıt bulunmadığı, sıkıyönetim ilanını gerektiren nedenlerden olmadığı, öte yandan mahkemelerinde bakılmakta olan davalarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantısının bulunmadığı, davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y. İsmet Ayer, Haluk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmaları ile yaptığı

15.3.1982 günlü toplantıda,geçici raportör ~~xxxxx~~ M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler,Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazısı okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiöglü ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun Adli Yargı'nın görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

Sanıklara atılı suçlar,Hatay İli'nde 20.2.1980 günü ilan olunan sıkıyönetimden 3 aydan daha önce,22.10.1979 gününde işlenmiştir.

Dosya^{da}/ifadesi bulunan sanık Ali Aktaş,İskenderun Liseli Gençler Derneği Başkanını olduğunu,herhangi bir örgüt mensubu bulunmadığını beyan etmiş,sanık Mustafa Öner ise kendisinin soygun eylemine iştirak ettiren kişinin "Memleketsiz Hasan" isimli bir kişi olduğunu ve bu kişinin bir hücre adına çalıştığını tahmin ettiğini belirterek eylemi siyasi bir amaçla yapmadığını söylemiştir.Keza sanıklardan Hasan Hüseyin Tulga ifadesinde;soygunu öteki sanıklarla birlikte planladıklarını,ancak soyguna siyasi amaçla girmediğini,para karşılığı yaptığını belirtmiştir.Olayla ilgili emniyet fazlekesinde;sanıklardan Mustafa Öner,Hasan Hüseyin Tulga ve Ali Aktaş'ın sol temayüle sahip buldukları,bunlardan Ali Aktaş'ın halen yasa dışı örgüt olan Halkın Birliği paralelinde bulunan Lise-Der'in başkanı olmasının soygunun siyasi bir amaçla yapıldığı kanaatine varıldığı,belirlenmiştir.

Bu bulgulara göre,olay sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Ancak suç,sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlendiğinden,1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesi kapsamı dışında kaldığı gibi,aynı Yasa'nın 13/b. maddesindeki bağlantı koşulunu da içermemektedir.Zira sanıklardan kimileri soygunu siyasal amaçla değil,menfaat karşılığı yaptıklarını söylemişler,soygunu planlayanlardan Memleketsiz Hasan isimli kişinin bir hücre mensubu olduğunu sanıklardan biri söylemiş ise de bunu doğrulayan başkaca bir kanıt bulunmadığı gibi sanıklardan Lise-Der başkanı olan Ali Aktaş'ın Halkın Birliği Örgütü ile ilgisini gösteren bir kanıtta da rastlanmamıştır.

Bu duruma göre sanıklara atılı suçların sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olduğunu gösteren yeterli ve somut kanıt bulunmadığından,davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.... / ...

SONUÇ : Adli Yargı'nın görevli bulunduğu,İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi nin 20.3.1980 günlü,1979/153-1980/33 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,15.3.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Kenan Terzioğlu

Kenan Terzioğlu

Üye
Fethi Uzdural

Fethi Uzdural

Üye
İsmail Oğuz

İsmail Oğuz

Üye
Nevzat Doğan

Nevzat Doğan

Üye
Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Üye
Haluk Yardımcı

Haluk Yardımcı

Üye
Cezmi Elgin

Cezmi Elgin

13.4
G/T.